

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 9So/88/2014
Identifikačné číslo spisu: 7014200017
Dátum vydania rozhodnutia: 24.02.2016
Meno a priezvisko: JUDr. Viera Nevedelová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2016:7014200017.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Viery Nevedelovej a členiek senátu JUDr. Ľubice Filovej a JUDr. Judity Kokolevskej v právnej veci navrhovateľky: V. N., nar. XX.XX.XXXX, bytom L...D. F. XXX, A., proti odporkyňi: Sociálnej poisťovni, ústrediu, so sídlom Ul. 29. augusta č. 8, Bratislava, o starobný dôchodok, o odvolaní proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach č. k. 3Sd/2/2014-20 zo dňa 26. marca 2014 takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Košiciach č. k. 3Sd/2/2014-20 zo dňa 26. marca 2014 m e n í tak, že rozhodnutie odporkyne číslo XXX XXX XXXX z 10.12.2013 z r u š u j e a v r a c i a odporkyňi na ďalšie konanie.

Navrhovateľke právo na náhradu trov konania n e p r i z n á v a .

Odôvodnenie

Napadnutým rozsudkom č. k. 3Sd/2/2014-20 zo dňa 26.03.2014 Krajský súd v Košiciach ako vecne správne potvrdil rozhodnutie odporkyne č. XXX XXX XXXX X zo dňa 10.12.2013, ktorým bola zamietnutá žiadosť navrhovateľky o prepočet starobného dôchodku, a účastníkom nepriznal náhradu trov konania.

Krajský súd v odôvodnení rozhodnutia uviedol, že navrhovateľke bol od 01.01.2011 priznaný výsluhový dôchodok. Vzhľadom na dátum jej narodenia a výchovu 2 detí navrhovateľka dôchodkový vek dovŕšila dňa XX.XX.XXXX. Na dôchodkové účely jej bolo úhrnom zhodnotených 42 rokov a 55 dní obdobia dôchodkového poistenia (v civilnom zamestnaní 22 rokov a 50 dní a doba trvania služobného pomeru 20 rokov a 5 dní), preto námietka navrhovateľky, že na dôchodkové účely jej nebola zohľadnená doba výkonu v I. a II. kategórie funkcií v služobnom pomere Ministerstva vnútra Slovenskej republiky, nie je podľa názoru krajského súdu opodstatnená; táto doba jej bola zohľadnená pri vzniku nároku na výsluhový dôchodok. Z pripojeného dávkového spisu vyhodnotil, že navrhovateľke nevznikol nárok na zníženie dôchodkového veku pri odchode do starobného dôchodku v zmysle § 274 zákona č. 461/2003 Z. z. v spojení s § 21 a § 174 zákona č. 100/1988 Zb., pretože , ako to vyplýva z oznámenia Ministerstva vnútra Slovenskej republiky, v I. kategórii funkcií získala 6 rokov a 277 dní a v II. kategórii

funkcií 2 roky a 90 dní (zvyšok doby trvania služobného pomeru policajta bol zaradený do III. pracovnej kategórie), čo nie je postačujúce na zníženie dôchodkového veku. Odporkyňa podľa názoru krajského súdu správne poukázala na to, že zo žiadneho zákonného ustanovenia zákona o sociálnom poistení nevyplýva možnosť prepočítania sumy starobného dôchodku, najmä ak navrhovateľka k žiadosti o prepočet starobného dôchodku neoznačila ani nedoložila žiadne ďalšie rozhodné skutočnosti, ktoré by ovplyvnili výpočet sumy starobného dôchodku, ktorý jej už bol priznaný rozhodnutím z 12.03.2012 č. XXX XXX XXXX od 30.12.2011. Doba trvania služobného pomeru navrhovateľke bola zhodnotená v rozhodnutí ministerstva vnútra SR (ďalej len „MV SR“) zo dňa 14.02.2011 č. p.: SPC-OSZ-VZ-45.316-1/2011, kde sa zohľadňoval aj jej mesačný služobný plat a pri určení sumy starobného dôchodku zo všeobecného sociálneho poistenia jej boli zohľadnené roky dôchodkového poistenia ako aj osobný vymeriavací základ; preto neobstojí námietka navrhovateľky, že by sa mala stratiť nejaká časť poistného odvádzaná do všeobecného penzijného systému.

Vo včas podanom odvolaní zo dňa 07.05.2014, doručenom krajskému súdu dňa 12.05.2014 navrhovateľka uviedla, že požadovala prepočet rokov, kedy bola v služobnom pomere MV SR t. j. od 01.01.1991 do 30.06.2002, kedy za ňu MV SR odvádzalo zrážky dôchodkového poistenia do všeobecného penzijného systému Sociálnej poisťovne Bratislava. Tieto odvody nemali a nemajú žiadny vplyv na výpočet výsluhového dôchodku a v jeho výške ani neboli zohľadnené. Uviedla, že až po zohľadnení všetkých dôb poistenia je potrebné vykonať výpočet dôchodkovej dávky vo výške zodpovedajúcej rozsahu poistenia vo všeobecnom systéme a to v súlade s článkom 33 ods. 2 dohovoru o invalidných starobných a pozostalostných dávkach (ďalej len „dohovor“). Poistenec, ktorý ako policajt vykonával dobu služby zaradenú do I. a II. kategórie funkcií v požadovanom rozsahu a získal najmenej 25 rokov doby poistenia súčtom dôb poistenia zo všeobecného systému sociálneho poistenia a osobitného systému sociálneho poistenia policajtov má nárok na dôchodkovú dávku; v jej prípade 11 rokov a 6 mesiacov; v celkovej priznanej dobe by to bolo spolu 31 rokov a 52 dní.

Odporkyňa vo vyjadrení k odvolaniu žiadala rozhodnutie krajského súdu potvrdiť. Poukázala na to, že navrhovateľka vychovala dve deti a 55 rokov veku dosiahla XX.XX.XXXX, dôchodkový vek podľa § 65 ods. 6 zákona č. 461/2003 Z. z. však dosiahla až dňa XX.XX.XXXX. K tomuto dňu získala 8 080 dní obdobia dôchodkového poistenia, t. j. 22 rokov a 50 dní. Suma starobného dôchodku bola určená podľa § 66 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z. z. Na účely zníženia dôchodkového veku pre nárok na starobný dôchodok nie je možné aplikovať ustanovenie § 274 zákona č. 461/2003 Z. z. v spojení s § 21 a § 174 zákona č. 100/1988 Zb., pretože získala len 6 rokov a 277 dní v I. kategórii funkcií a 2 roky a 90 dní v II. kategórii funkcií. Navrhovateľka získala obdobie dôchodkového poistenia v rozsahu zakladajúcom nárok na výsluhový dôchodok podľa osobitného predpisu a výsluhový dôchodok jej bol priznaný. Doba služby zaradená do 1.a 2. kategórie funkcií, ako aj doba tejto služby v III. pracovnej kategórii jej pritom bola zhodnotená pre nárok a sumu výsluhového dôchodku. Navrhovateľke bolo úhrnom pre dôchodkové účely vo všeobecnom a v osobitnom systéme zhodnotených 42 rokov a 55 dní obdobia dôchodkového poistenia. K námietke navrhovateľky vo veci odvodov do Sociálnej poisťovne odporkyňa uviedla, že výška odvodov poistného na dôchodkové poistenie nemá vplyv na výpočet sumy starobného dôchodku. Suma starobného dôchodku bola určená podľa § 66 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z. z.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 O. s. p.) preskúmal napadnutý rozsudok krajského súdu ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, v rozsahu a v medziach podaného odvolania (§ 246c ods. 1 veta prvá a § 212 ods. 1 O. s. p.), odvolanie prejednal bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 250ja ods. 2 O. s. p., keď deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený minimálne päť dní vopred na úradnej tabuli a na webovom sídle Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (§ 156 ods. 1 a 3 O. s. p. v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá O. s. p. a § 211 ods. 2 O. s. p.), a dospel k záveru, že nie sú splnené podmienky pre potvrdenie rozsudku.

Odporkyňa právoplatným rozhodnutím č. XXX XXX XXXX zo dňa 12.03.2012 priznala navrhovateľke odo dňa 30.12.2011 starobný dôchodok vo výške 159 eur mesačne.

Navrhovateľka sa žiadosťou, doručenou odporkyni dňa 28.10.2013, domáhala prepočtu sumy starobného dôchodku. O jej žiadosti odporkyňa rozhodla preskúmaným rozhodnutím č. XXX XXX XXXX X zo dňa 10.12.2013 tak, že jej žiadosť zamietla. V odôvodnení rozhodnutia sa odporkyňa zaoberala možnosťou aplikácie § 274 zákona č. 461/2003 Z. z. v spojení s § 174, § 21, § 14 ods. 4 a § 132 zákona č. 100/1988 Zb. o sociálnom zabezpečení v znení neskorších predpisov, keď dospela k záveru, že vzhľadom na zaradenie doby služby v 1. a 2. kategórii funkcií (pracovnej kategórii) v rozsahu iba 9 rokov navrhovateľke nárok na starobný dôchodok podľa uvedených ustanovení zákona nevznikol.

V žiadosti o prepočet starobného dôchodku navrhovateľka uviedla, že pri výpočte starobného dôchodku jej nebolo zohľadnené obdobie služby od roku 1991 do roku 2004, kedy bolo poistné odvádzané do Sociálnej poisťovne a nie na osobitný účet MV SR.

Z obsahu tejto žiadosti podľa názoru odvolacieho súdu nevyplýva, že by sa navrhovateľka domáhala zníženia dôchodkového veku z titulu výkonu služby policajta v 1., resp. v 2. kategórii funkcií.

Zo žiadosti vyplýva požiadavka započítať do obdobia dôchodkového poistenia nielen dobu tzv. civilného zamestnania, ale aj dobu služby policajta a vymeriavacie základy dosiahnuté v tejto dobe, z dôvodu nesprávneho priznania starobného dôchodku v nižšej sume ako patril (§ 112 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z. z.).

Podľa § 274 ods. 1 zák. č. 461/2003 Z. z. nároky vyplývajúce zo zaradenia zamestnaní do I. a II. pracovnej kategórie sa priznávajú do 31. decembra 2023.

Podľa § 274 ods. 2 zák. č. 461/2003 Z. z. suma starobného dôchodku, na ktorý vznikne nárok podľa odseku 1, nesmie byť nižšia ako suma určená podľa predpisov účinných do 31. decembra 2003, a to vrátane úpravy dôchodku a zvýšenia dôchodkov prislúchajúcich podľa osobitného predpisu.

Pokiaľ odporkyňa zamietla žiadosť navrhovateľky iba z dôvodu, že navrhovateľka nezískala dobu služby v 1. a 2. kategórii funkcií v rozsahu potrebnom na zníženie dôchodkového veku, a nerozhodla o nároku na výpočet starobného dôchodku po zahrnutí dôb trvania služobného pomeru policajta a v ňom dosiahnutých vymeriavacích základov, i postupom podľa čl. 33 dohovoru tento nedostatok je dôvodom na zrušenie preskúmaného rozhodnutia podľa § 250j ods. 2 písm. d) O.s.p.

Odvolací súd z uvedených dôvodov rozsudok krajského súdu zmenil, rozhodnutie odporkyne zrušil a vec jej vrátil na ďalšie konanie.

V ďalšom konaní odporkyňa rozhodne o nároku na zvýšenie starobného dôchodku (§ 112 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z. z.) znovu, pričom pre výšku tzv. teoretickej sumy starobného dôchodku započíta aj dobu trvania služobného pomeru a vymeriavacie základy v tejto dobe dosiahnuté a o výške starobného dôchodku rozhodne po aplikácii čl. 33 Dohovoru č. 128 (č. 416/1991 Zb.); výšku starobného dôchodku pritom posúdi aj podľa § 274 ods. 1 a 2 zákona č. 461/2003 Z. z. v spojení s § 22 ods. 2 zákona č. 100/1988 Zb.

O trovách konania odvolací súd rozhodol podľa § 250k ods. 1 veta prvá v spojení s § 250l ods. 2, §

246c ods. 1, § 224 ods. 1 a § 151 ods. 1 O.s.p. a v súlade s O. s. p. tak, že navrhovateľke ich náhradu nepriznal, lebo ich náhradu neuplatnila.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.